

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
KERTÉSZETTUDOMÁNYI INTÉZET
GYÓGY- ÉS AROMANÖVÉNYEK TANSZÉK
BUDAPEST
ZENTAI HATÁRON TÚLI LEVELEZŐ TAGOZAT

A csalánlé, zsurlólé és GroGREEN VEGETATIVE lombtrágya hatása a borsosmenta (*Mentha x piperita* L.) növekedésére és droghozamára

Rácz Szabó Rita
Kertészmérnök BSc szak

Belső témavezető: Dr. Gosztola Beáta, PhD, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Külső témavezető: Horák Kornél, oktató, Zentai Konzultációs Központ

Kísérletemet 2023-ban végeztem, szabadföldi körülmények között Martonos területén, a Vajdaságban, Szerbiában. Kísérleti munkám folyamán két eltérő gyógynövényből, a nagy csalánból és mezei zsurlóból készült leveket, valamint egy Szerbiában kapható lombtrágyát (GroGREEN VEGETATIVE) alkalmaztam, és ezek hatását vizsgáltam egy borsmenta változat (*Mentha x piperita* L. var. *officinalis* f. *pallescens*) növekedésére és hozamára. Az állomány-létesítésre 2023 májusában került sor, kisparcellás elrendezésben, parcellaismétlés nélkül. A csalánlevet és a zsurlólevet saját magam készítettem az állomány ültetése után. A GroGREEN VEGETATIVE lombtrágyát Gazdaboltban vásároltam Szerbiában, és a felhasználási javaslat szerint használtam. A kezeléseket havi 2 alkalommal végeztem, és havi egyszer mértem a növények magasságát, tőátmérőjét, a főhajtáson középtájt elhelyezkedő 4-5 levélpár hosszát és szélességét. A kísérlet végén a növényeket visszavágtam a talaj felszínéig és lemértem egyesével a friss zöldtömegüket, majd ezt követően természetes körülmények között megszáritottam őket. A szárítás után lemértem azok drogtömegét és a herbadrogon belüli levéltömegüket és -arányukat is meghatároztam.

A kapott eredmények alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a zsurlólé és a csalánlé nagymértékben befolyásolta a borsmenta egyedek fejlődését, viszont ez a lombtrágyázott egyedeknél kevésbé volt elmondható. Ez azzal magyarázható, hogy kissé árnyékos területre ültettem a lombtrágyával kezelt növényeket, így itt a kedvezőtlenebb környezeti körülmények is befolyásolták az eredményeket. A lombtrágyázott növényeknél csak két tulajdonság eredményezett szignifikáns különbséget. A levélhosszúság és -szélesség pozitívan növekedett, de a növények magasságban, bokrosodásban ill. hozamban jóval elmaradtak a többi kezelt állománytól.

A zsurlólével permetezett állományban a növények szemmel láthatóan nagyobbak lettek a kísérlet végére, mind növénymagasság, mind bokorátmérő tekintetében. S bár a levélméretben nem eredményezett javulást a kezelés, de a friss hozamban és drogtömegben szignifikáns növekedés volt megfigyelhető a kontroll állományhoz képest. Az eredmények alapján tehát a zsurlólé pozitív hatással volt a borsosmenta fejlődésére, ill. egészségesebbnek, zöldebbnek is tüntek, mint a lombtrágyázott vagy a kontroll növények, esetükben semmilyen kártétel nem volt észlelhető.

A csalánlével öntözött állományban szintén jelentős fejlődés volt tapasztalható, mind növekedés szempontjából, mind a hozamot illetően. Majdnem az összes vizsgált tulajdonság tekintetében a csalánlével öntözött állomány érte el a legjobb eredményeket, szignifikánsan is. A csalánlével kezelt borsmenta növények látványosan nagyobbak lettek a kísérlet végére, mint a kontroll vagy a lombtrágyázott állományok, sőt néhány esetben a zsurlólével öntözött állományt is megelőzte. A zsurlólével és csalánlével öntözés bár növelte a növények méretét és drogtömegét, de ez a vegetatív növekedés inkább a szárképződésnek kedvezett. A növények sokkal több hajtást és szárat fejlesztettek, arányaiban kevesebb levéllel.

Az eredményem végső konklúziója az, hogy a növényi levek, különösen a csalánlé nagyon jótékonyan befolyásolták a borsosmenta növekedését, habár a hajtás- és szárnövekedés intenzívebb, mint a levélfejlődés.